

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
21.09.2017

Sak:

Fastsetting av instruks for rektor, viserektorer, dekaner og fakultetsstyrer ved UiT Norges arktiske universitet

Innstilling til vedtak:

Universitetsstyret vedtar framlagte instruks for rektor, viserektorer, dekaner og fakultetsstyrer ved UiT Norges arktiske universitet gjeldende fra 1.1.2018.

Begrunnelse:

I denne saken legger universitetsdirektøren fram forslag til reviderte instruks for rektor, viserektorer, dekaner og fakultetsstyrer ved UiT Norges arktiske universitet. Forslag til nye instruks er gitt i vedlegg til saken. Gjeldende instruks er også vedlagt.

Universitetsstyret har ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og for at institusjonen drives effektivt og i overenstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder, og de rammer og mål som gis av overordnet myndighet, jf. universitets- og høyskoleloven (UHL) § 9. Styret kan delegere sin beslutningsmyndighet til andre ved institusjonen dersom det ikke følger av loven at styret selv skal treffe vedtak, eller det er særlige andre begrensninger i adgangen til å delegere.

Ved UiT har universitetsstyret gjennom tidligere vedtak delegert beslutningsmyndighet til styrer og ledere på underliggende organisatoriske nivåer. Det er gjort dels gjennom fastsetting av generelle instruks, og dels gjennom vedtak av regelverk og retningslinjer på ulike områder. Det er også fastsatt instruks for institusjonsledelsen, som angir funksjonsfordeling og fullmakter for daglig ledelse i forhold til universitetsstyret, innenfor de rammer som er satt for rektors og universitetsdirektørs ansvar etter UHL §§ 10-2 og 10-3. Gjeldende instruks for rektor, viserektorer, dekaner og fakultetsstyrer er vedlagt denne saken, sammen med gjeldende Styrings- og beslutningsregler for kollegiale organer ved UiT.

Universitetsdirektøren har sett behov for å gjøre en revisjon av UiTs instruks, og foreslår med dette nye instruks som gjelder institusjons- og fakultetsnivået i UiTs organisasjon. Bakgrunnen for revisjonen er dels at instruks for dekan og fakultetsstyrer har vært uforandret siden 2008, og dermed ikke har vært gjenstand for vurdering etter de fire fusjonene UiT var gjennom i tidsrommet 2009 – 2016, og som i betydelig grad økte størrelse, saksmengde og kompleksitet i organisasjonen. Universitetsdirektøren har også lagt til grunn de vurderinger som ble gjort i

styresak 29/17 *Faglig organisering ved UiT Norges arktiske universitet* den 29.6.2017 (ePhorte 2016/712), hvor styret vedtok at hovedtrekkene i delegering av oppgaver og myndighet skal videreføres, men samtidig foretok flere justeringer knyttet til styring og ledelse av nivå 1 og 2 og sluttet seg til en rekke tiltak for å bedre samhandlingen i organisasjonen.

UiT har i dag todelt ledelse på institusjonsnivå med valgt rektor som ansvarlig for den faglige virksomheten og universitetsdirektøren som ansvarlig for den administrative. I det valgte rektoratet inngår det i alt 3 stillinger (rektor, prorektor utdanning og prorektor for forskning og utvikling). I tillegg har UiT innenfor nåværende ledelsesordning tre tilsatte viserektorer med ulike tematiske ansvarsområder knyttet til offentlig sektor og velferd, samt regional utvikling, næringsutvikling og innovasjon.

På fakultetsnivået er dekan såkalt enhetlig leder med et samlet ansvar for faglig og administrativ virksomhet. UiTs organisasjon og virksomhetsstyring er preget av høy grad av delegasjon. Fakulteter er i stor grad rammestyrte enheter som utarbeider egne strategier, planer, og budsjetter, og som er gitt et betydelig handlingsrom for å lede, utvikle og forvalte sin virksomhet. Hvert fakultet har et eget styre ledet av en ekstern styreleder og med dekan som styrets sekretær. Ansvar, myndighet og hovedoppgaver til rektor, viserektorer, fakultetsstyrer og dekaner er beskrevet i egne instruks.

Generelt har universitetsdirektøren lagt vekt på å oppnå en hensiktsmessig balanse i fordelingen av roller og ansvar i UiTs organisasjon. Det er vurdert som viktig å opprettholde og tydeliggjøre et lokalt handlingsrom ved det enkelte fakultet, men samtidig slik at virksomheten framstår som helhetlig og godt koordinert mellom organisatoriske nivåer, og med strategisk styringsevne og muligheter for gjennomgående satsinger og prioriteringer.

Nærmere om hva som er nytt i instruksene

I den foreslåtte instruks for rektor er det kun gjort en mindre regulering i forhold til gjeldende instruks. Det gjelder muligheten til å gjøre vedtak på fullmakt fra styret i løpende enkeltsaker som ikke har prinsipiell eller stor økonomisk betydning. Eksempler på slike saker er bl.a. direkte tilsetninger i henhold til UHL § 6-3 (4), mindre endringer i studieporteføljen, og formaliseringer av beslutninger styret har gjort. At rektor vedtar slike saker på fullmakt har vært praksis gjennom mange år, men instruks har manglet en formell presisering av at slik fullmakt er gitt. Hensikten med å endre instruks er ellers å unngå at universitetsstyret belastes med mange enkeltsaker av underordnet eller rent forvaltningsmessig karakter. Bl.a. som følge av fusjonene har saksmengden økt betydelig og det er i større grad blitt behov for å kunne ta løpende avgjørelser.

Universitetsstyret vil til hvert møte få framlagt en enkel oversikt over saker som er behandlet på fullmakt siden forrige møte.

I sak 29/17 vedtok universitetsstyret at dagens tre tematiske innrettede viserektorstillinger fra 1.1.2018 skal erstattes av to nye stillinger med et regionalt mandat knyttet til (det som i dag er) Nord-Troms og Finnmark, og Sør-Troms og Nordland. For disse stillingene må det følgelig utarbeides en helt ny instruks. Stillingene skal dels fungere som inngangsport og kontaktpunkt for UiTs faglige virksomhet i de to regionene og skal dessuten ha et ansvar for å koordinere den faglige aktiviteten på UiTs campuser. Innholdet i de foreslåtte instruksene er en formell klargjøring av oppgaver og ansvar som ble beskrevet i styresak 29/17, og som i sin tur var et resultat av en omfattende forutgående prosess med utredninger og høringer (internt og eksternt). De nye viserektorstillingene skal bidra til at UiT blir en mer synlig og slagkraftig regional aktør

og skal gjøre det enklere for omverdenen å samhandle med universitetet. Etter at instruksene er fastsatt vil de nye stillingene umiddelbart bli lyst ut.

Grunntrekkene i instruksene for dekan og fakultetsstyrer er videreført fra gjeldende instruks. Det er lagt stor vekt på at dekan og fakultetsstyre skal utøve samlet ledelse av fakultetet, med hovedvekt på den faglige virksomheten. Sammenlignet med gjeldende instruks for dekaner og fakultetsstyrer, er det i samsvar med styresak 29/17 lagt større vekt på behovene for helhet og samhandling ved UiT, blant annet gjennom at strategier og planer som behandles ved fakultetene skal legges fram for universitetsstyret for godkjenning. Dette vil legge til rette for mer gjennomgående strategi- og planprosesser, som også kan bidra til at institusjonen får til en bedre samhandling med fagdepartement og øvrige myndigheter. Det er også lagt større vekt på fakultetenes ansvar for å skape gode vilkår for samhandling på tvers i UiTs organisasjon.

I gjeldende instruks for dekaner og fakultetsstyrer er det angitt noen spesifikke oppgaver innenfor utdanningsvirksomheten som dekan og styre skal utføre. Det gjelder blant annet å fastsette utfyllende regler for studier, eksamen og opptak, fastsette studieplaner, og godkjenne endringer i emner og studieprogrammer. I forslagene til nye instruks er dette foreslått erstattet med en mer generell formulering om at fakultetsstyret skal fastsette utfyllende regler og ta beslutninger i samsvar med regelverk og retningslinjer som er fastsatt av overordnet nivå. Hensikten med endringen er å unngå å måtte liste opp alle funksjoner og oppgaver som fakultetsstyre og dekan har i henhold til internt regelverk ved UiT, og i stedet angi dette ansvaret mer generelt. Detaljerte funksjoner og oppgaver vil i stedet framgå av det enkelte regelverk, som kvalitetssystem for utdanning, økonomireglementer, personalreglementer mv.

I tillegg foreslås en endring som gir dekan fullmakt til å fatte vedtak i løpende enkeltsaker som ikke har prinsipiell eller stor økonomisk betydning. Begrunnelsen for denne endringen er tilsvarende som for den foreslåtte justeringen av rektors instruks (se ovenfor).

Universitetsdirektørens vurderinger

Instruks for styring og ledelse utgjør formelle fullmakter og rammer for ulike roller i UiTs organisasjon, og skal utgjøre en hensiktsmessig delegering av beslutningsmyndighet og handlingsrom fra universitetsstyret til ledere og styrer ved enhetene. Som del av den organisasjonsgjennomgangen som UiT har gjennomført siden 2016 er det pekt på behov for å gjøre avveininger av mange typer hensyn som er viktige for å skape god drift og utvikling av UiTs komplekse virksomhet, og god samhandling mellom enheter, fag og campuser. Det gjelder blant annet hensyn til strategisk styringsevne, vertikal og horisontal samhandling, samhandling med aktører i omgivelsene, og hensyn til at den enkelte enhet og fagmiljø bør gis muligheter for faglige initiativer og utvikling, som krever lokalt handlingsrom.

Forslagene til reviderte instruks innebærer ikke vesentlige endringer i forhold til gjeldende instruks. Endringene er i hovedsak begrenset til en språklig gjennomgang, og til å innarbeide hensyn og vedtak som framgår av styresak 29/17 om faglig organisering. Med de foreslåtte justeringene er universitetsdirektørens vurdering at ledere og styrer ved UiT vil ha fått bedre forutsetninger for å utøve god ledelse og samhandling i tida som kommer.

Jørgen Fossland
konst. universitetsdirektør

Odd Arne Paulsen
personal- og organisasjonsdirektør

Vedlegg:

Forslag til instruks for rektor

Forslag til instruks for viserektor Nord-Troms og Finnmark

Forslag til instruks for viserektor Sør-Troms og Nordland

Forslag til instruks for dekan

Forslag til instruks for fakultetsstyrer

Gjeldende styrings- og beslutningsregler ved UiT

Gjeldende instruks

Saksbehandler: Lillian Abelsen